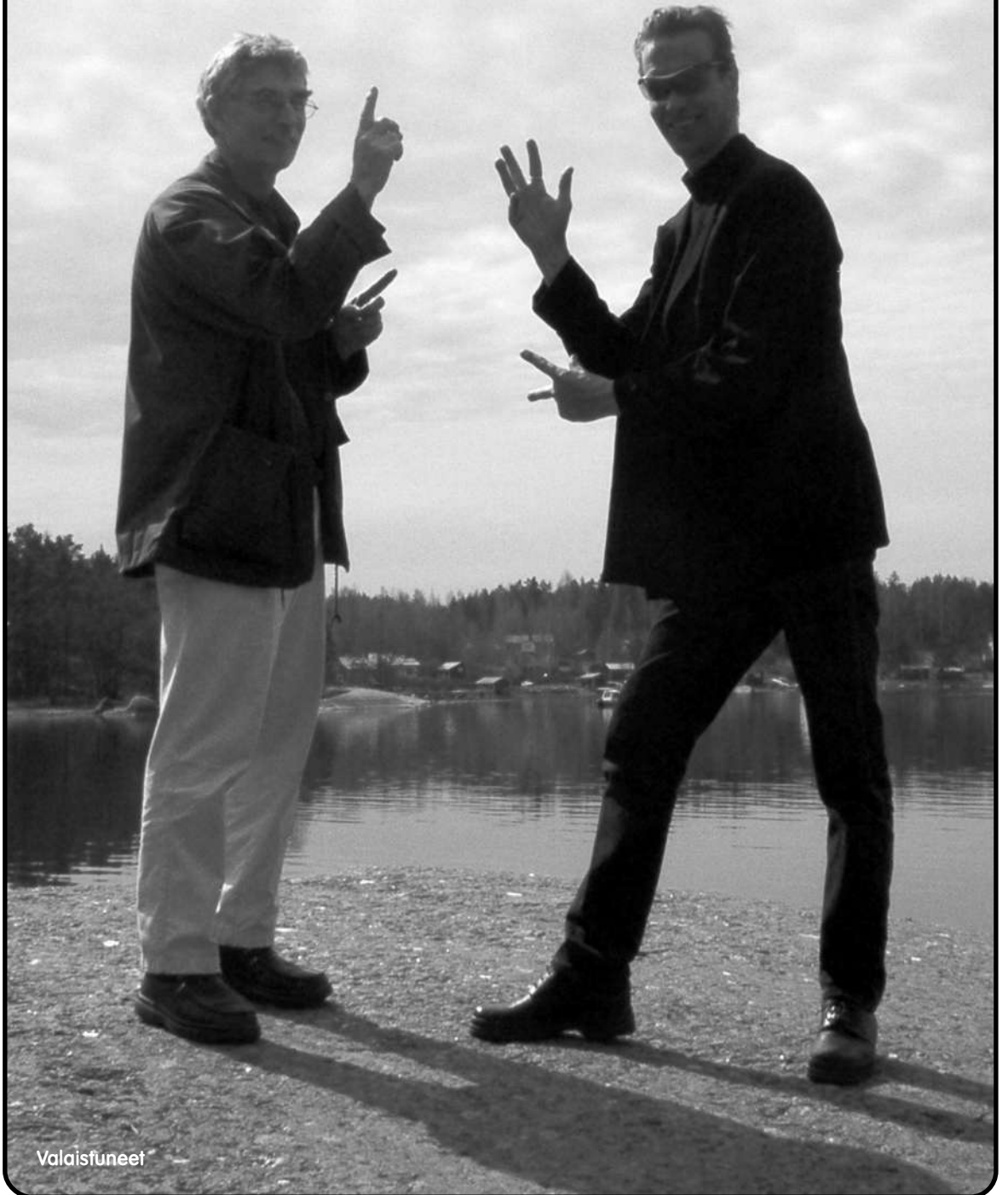


NUMERO 2 / 2008 TOUKOKUU  
KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ IX VUOSIKERTA  
Rakila - Mäntlahti - Pyötsaari - Sydänkylä - Kuorsalo - Tammio

# KYLÄ MAAILMASSA

KULTTUURIA KOKO HEINÄKUUN  
MÄNTLAHDESSA 2008



Valaistuneet

RAMNANTTAKKAA...



# Kesä meni jo?

Kesän tulo oli nopea. Vappuna lämpömittari kohosi yli kahdenkymmenen asteen ja puut alkoivat vihertää päivässä. Sää oli mitä parhain Vappumarssille, jolle lähdettiin tänäkin vuonna Paussi-kioskilta. Vaatteita oli "pakko" vähentää ja Vapun jälkeen näkyikin useita nuhaneita. Toukokuu oli sitten normaalia kylmempi ja yöpakaset koettelivat kukkivia marjoja ja omenapuita. Viime kesänä kuolivat ampiaiset. Kesällä näemme oliko pölyttäjiä riittävästi mustikoille ja omenapuille.

Kaakonrannan kyläyhdistyksen Viipurin matka jäi tänä vuonna tekemättä. Sen sijaan järjestettiin huhtikuussa kukkaismatka Hollantiin. Matkasta tarkemmin lehden sisäsivuilla. Klamilan Seutu järjesti huhtikuussa teatterimatkan Kotkaan ja mukaan otettiin myös Haminan itäpuolen kylien asukkaita ilmoittautumisjärjestyksessä.

Mäntlahteen on tulossa tapahtumarikas kesä. Järjestettäviin tapahtumiin ovat tervetulleita niin vakituiset asukkaat kuin vapaa-aikaansa kylillä viettävät. Kesäkuussa soudetaan Kirkkoveneellä klamilalaisten kanssa säästä riippuen joko Tammioon tai Kuorsaloon. "Takaisin tulo matka soudetaan kilpaa", vihjaa soudun järjestellyt Sepo Peltola.

Heinäkuussa järjestetään Rantaituvalla erilaisia tapahtumia viikonloppuisin ja mahdollisuuksien mukaan myös viikolla. Niistä tarkemmin yhdistyksen internetsivuilta ja heinäkuussa ilmestyvässä "Heinäextrassa". Mäntlahden kesäkioskin Paussin pihapiiriin on Herman Poelman taiteillut erilaisia patsaita ja ulkorakennukseen hän on avaamassa taidegalleria nimeltä Kymen Kulta.

Klamilan seudun tapahtumista löytyy paljon tietoa lehtemme tässä numerosta.

Tämän kevään lehdessämme on paljon tietoa Sydänkyllän osakaskunnan toiminnasta, siitä kiitos Tuomo Peltolalle, joka aktiivisena Osakaskunnan esimiehenä kantaa vastuuta myös tiedottamisesta.

Rakilan osakaskunta on pitänyt vuosikokouksen keväällä eikä henkilövalintoihin tullut muutosta. Mökkitalkoot jatkuvat vielä kesän ajan lauantaisin. Tavoitteena on, että Itä-Kotkan mökillä voitaisiin elokuussa pitää lopputarkastus. Syväväylän kaivaukset aloitettaneen loppukesästä. Osakaskunnan valitus syväväylän aiheuttamista haitoista kalastukselle on hyväksytty ja maksettavat vahingonkorvaukset nousivat hieman. Kerromme asiasta lisää elokuun numerossa.

Pyötsaaren osakaskunnan kuulumisista löytyy tietoa internetsivuilta osoitteesta [www.pyotsaari.fi](http://www.pyotsaari.fi). Mäntlahden osakaskunta tiedottaa kylän keskustan ilmoitustaululla.

Lehteä tehdessäni kävin Internetissä katsomassa Lupinmäen ampumaradan varauksia ja vähän ihmettelin ei-

kö aseiden paukuttelijoilla ole juhannuspäivänä muuta tekemistä kuin ampuminen, sillä ampumarata näyttää olevan varattu koko päiväksi. Lupinlahden rannalla asuville ja vapaa-aikaansa viettäville olisi toivonut edes yhden hiljaisen juhlapäivän kesässä, jolloin ei olisi tarvinnut kuunnella aseiden paukkumista.



Mäntlahden metsästysseura lopettaa tiistai-iltaisin ampumisen jo kello 19.00 ja ampumaradan lähiseudun asukkaat saavat edes muutaman tunnin päivässä nauttia hiljaisuudesta ja kesän luontoäänistä. Muina iltoina ammunnat jatkuvat joko ilta kahdeksaan tai yhdeksään.

Toukokuun lehti ilmestyy vasta nyt, kun kehittämissyhdystys Sepra ry:n hallitus on päättänyt, mitä hankkeita se puoltaa toteutettavaksi EU:n Leader-rahoista. Viime syksynä Rannantaikaa väki alkoi suunnitella Kylä Maailmassa, Kulttuurikuukausi Mäntlahdessa tapahtumaa tälle kesälle. Suunnittelua jatkettiin pitkin talvea. Huhtikuussa suunnitelmat olivat niin pitkällä, että päädyttiin hakemaan tapahtumalle EU-rahoitusta Sepra ry:n kautta. Valitettavasti Sepra ry:n hallitus ei puoltanut hankettamme, perustellen hylkäämistä liian lyhyellä valmisteluajalla. Yhdistykselle ehdotettiin, että se hakisi ensi vuonna rahaa samantyyppiselle hankkeelle.

Kulttuurikuukauden valmistelut ovat kuitenkin sen verran pitkällä ja innostus korkealla, joten emme halua siirtää tapahtumaa vuodella vaan hanke toteutetaan heinäkuussa niillä resursseilla, jotka yhdistyksellä on. Esiintyjälistasta joudumme todennäköisesti pudottamaan pois Tommi Kitiin tanssiesityksen ja kamarimusiikkiesityksen. Kaikki riippuu kuitenkin siitä, kuinka paljon ulkopuolista tukea onnistumme Kylä Maailmassa tapahtumalle hankkimaan.

Täällä pohjolassa saamme elää rauhassa eikä tarvitse pelätä suuria luonnonmullistuksiakaan. Ympäröivä luonto on kauneimmillaan ja kesä tulossa ja sen myötä paljon yhteistä tekemistä mm. teatterin tekoa, johon olemme saaneet Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiöltä 1 000 euron apurahan.

Kiitos kaikille yhdistyksen toimintaa tukeneilla ja etenkin Leena Sakille ja Tarja Porkalle, jotka eivät heittäneet vanhoja muovisia puutarhakalusteitaan roskeen tieltä vaan lahjoittivat ne Rantaituvalle. Kesällä ne ovat tarpeen, kun tuvalla on erilaisia juhlia ja tapahtumia. Erityiskiitos Harri Jääskeläiselle, jonka tuki on ollut korvaamatonta yhdistyksemme perustamisesta asti. Harri on taistellut syöpää vastaan jo useamman vuoden ajan ja nyt näyttää siltä, että tauti vie voiton. Harri, me lähettämme sinulle voimia.

Mervi Värri



# RANNANTAICAA...



## KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ IX VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti  
 Julkaisija: Rannantaikaa väki ry  
 Simonmäentie 18, 49840 Mänttälahti  
 Vastaava ja taittaja: Ilkka Ahmavaara  
 p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi  
 Toim.siht: Mervi Värri  
 p. 044 506 0370, mervi.varri@dlc.fi

Paino: Solver Kotkaset

[www.saunalahti.fi/rantai](http://www.saunalahti.fi/rantai)

ISSN 1795-1054

Painos 200 kpl

Ilmestyy kerran vuodenaajassa

PANKKI: HSOP 550600-261550

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimitukseen ilmestymiskuukausien alussa:

1. helmikuu 2. toukokuu 3. elokuu 4. marraskuu  
 LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!  
 Ettei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

## KYLÄ MAAILMASSA KOKO HEINÄKUUN

Hulluilla on halvat hovit ja niin myös Rannantaikaa väelläkin. Olemme nyhjäisseet tyhjästä kyläkulttuuritalo Rantaituvan ja säännöllisesti ilmestyvän lehtemme. Nyt aiomme nyhjäistä kokonaisen kulttuurikuukauden tyhjästä, kun Leader rahoitus meiltä evättiin.

Kulttuurikuukausi alkaa nuorison ideoimalla Punk musiikin illalla 5.7. Lavalla on ainakin Sa-Int yhtye Lahdesta.

Seuraavana viikonloppuna onkin sitten vuorossa itse Hasse Walli yhtyeilleen.

Kolmanneksi lauantaiksi on suunniteltu Reggae musiikin iltaa. Kilpailevaksi ajatukseksi on tosin nousemassa Vanhan ajan kylätanssit enemmän tai vähemmän paikallisin esiintyjin.

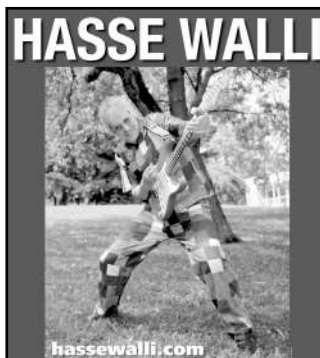
Neljäntenä lauantaina vietetään lastenpäivää Satumatka productionin räätälöimällä monipuolisella ohjelmistolla ja illalla kuunnellaan klassista musiikkia kuukauden päättäjaisissä. Ilta Alkaisu Tommi Kitiin Rantaituvalle sovitamalla tanssiesityksellä ja jatkuisi klassisella musiikilla. Sibe-

liusakatemian kamariorkesterin ja Tommi Kitti & Co esitykset tosin ovat epävarmoja rahoituksen puolesta nyt. Johanna Jantunen kuitenkin tulee ja kenties muitakin esiintyjä, joiden kanssa sopiminen on vielä kesken.

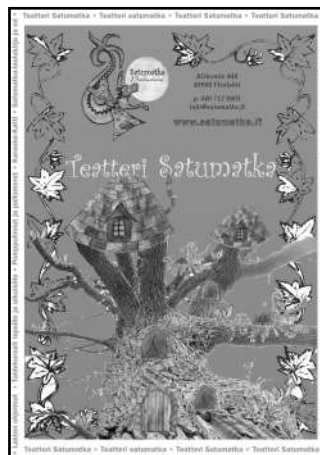
Ohjelmaa on muinakin päivinä, kuten esim. In Jengin Jytädisko, eli 70-luvun musiikkia kelanauhurilta Mänttälahden tanssilavan ajoilta.

Lehtemme HEINÄEXTRASSA kerromme sitten tarkemman ohjelman. Kulttuurikuukauden tekoa voi seurata, ja itsekin osallistua, internetissä foorumillamme, jonne pääsee kotisivuiltamme.

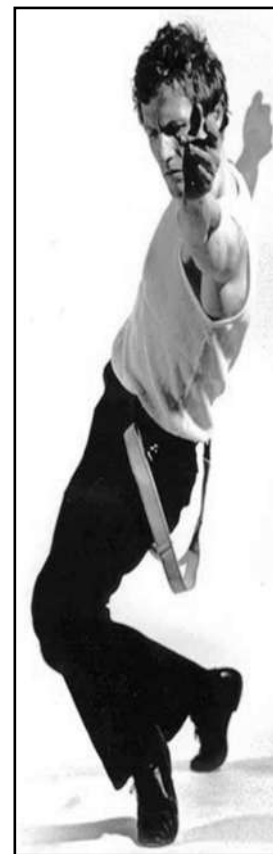
Työterveisin, Ilkka Ahmavaara



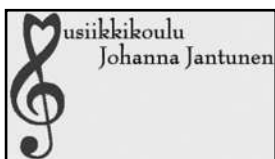
12.7. Hasse Walli Power Trio



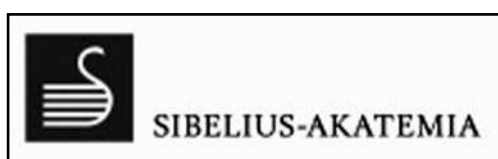
26.7. Satumatkan lastenpäivä



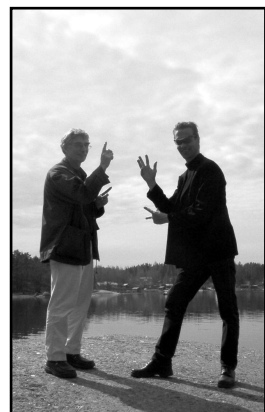
26.7. Tommi Kitti & Co ?



26.7. Barokkimusiikkia huihulla, Johanna Jantunen



26.7. Sibeliusakatemia kamariorkesteri ?



## KANSIKUVA

Valaistuneet. Herman Poelman ja Kyösti Mäkelä mattolaiturilla Pyötsaaren edustalla vappuväittelyllä vappumarssin ohessa.

Valokuva: Ilkka Ahmavaara

## JÄSENMAKSU 2008:

HUOM!  
 Rakiaan lehti jaetaan edelleen kaikille ilmaiseksi!

10 €

Lehti sisältyy jäsenmaksuun. Lehden voi myös tilata liittymättä jäseneksi 15 eurolla.

Rannantaikaa väki ry:n tili:

Haminan Seudun Osuuspankki 550600-261550

## Kevään kuohuntaa



Se alkoi, kun kettu huusi ensimmäiset selkäpiitä karmivat kiimahuutonsa illan pimetessä. Aamulla pärytteli tikka ja siihen vastasi tikka toisessa tolpassa. Maan pinta sai uuden värityksen ja uuden elämän. Eräs Zen-mystikko on sanonut, että kun yksi kukka kukkii, kevät on jo kaikkialla. Etelänmatkalta palasivat vesi- ja pikkulinut, ilmaa halkoivat kurkien trumpettisoolot, teeret pulisivat. Alkoi parin etsintä maalla, merellä ja ilmassa. Kiireellä ja kiihkolla tehtiin pesät ja ihailtavalla vastuulla ja taidolla hoidetaan poikaset vaikka opiksi ihmiskunnalle.

Kevään valo on räikeä ja repivä, se voi sairastuttaa masennukseen tai maniaan. Vanhuksia kuolee kuin lahoaa vanha puu, yksinäisyys syvenee. Maaninen ihminen elää tunnekuohussa, sensaationhakuiset henkilöt mieltä vailla. Journalismi on ollut hukassa, mut-

ta ihmeiden ihme, kevätiselussa voi myös olla valoa ja harmoniaa.

Pääsiäisen aikaan lumimyrsky peitti vielä koko Euroopan, mutta keskikevään hengitys pyyhkäisi talven jäljet lopullisesti. Äiti Maa kutsui rakentamaan puutarhaa. Mietin, nimeätkö kasviryhmät ministerien mukaan, kansakuntien, taivaankappaleiden vai jumalien; ruusut ovat Afroditen, kehäkukat Apollon, auringonjumalan kukkia jne.

Kevät muuttaa kaiken, vie kesän kynnykselle, mökeille vesien partaille, takaisin luontoon. Kaiken kauheus pakahduttaa, siis kuohu sydän!

*Kuule salon tumman kohinaa,  
kuule rannan aalton loiskinaa,  
metsä kaika laululintuin suloääntä,  
kaikki kaikuu, kaikuu täällä.*

*K. Virkkunen*

*Pirko Soranta*

## KAAKONRANNAN KYLÄYHDISTYKSEN KUULUMISIA

Mäntlahden rauhalliseen kylään kesän tulo tuo tullessaan uutta elämää: mökkiläiset, pyöräilijät ja turistit. Kyläläiset ovat heräilleet talven horroksesta, heillä on nyt positiivista halua toimia kylämme kaunistamiseen ja hyvän mielen luomiseen.

Pyötsaaren ja Museotien risteyksessä on kynnetty ja äesetty vuosia luonnontilassa ollut nokkos- ja pujopelto, johon kyläyhdistys aikoo kylvää hunajakukan siemeniä. Hunajakukka on sekä hyötykasvi että kaunis sellainen, se on hyvä pölyttäjä. Syksyllä sen voi kuivattaa eli siitä on vielä iloa talvellakin. Tarkoituksena on myös, että kyläläiset ottaisivat osaa pellon kaunistamiseen tuomalla omia kukansiemeniään. Yhteisvoimin luomme kylästämmme viihtyisän asuinalueen.

Kunta on luvannut tuoda pyörätelineen, joka sijoitetaan bussipysäkkiä vastapäätä, sen sijaan bussikatosta meille ei luvattu ainakaan vielä.

Klamilan ja Kaakonrannan kyläyhdistykset järjestävät yhdessä kirkkovenesoututapahtuman lauantaina 14.6.08 kello 9.00. Lähtö tapahtuu Mäntlahden kunnanlaiturista, tarkoituksena soutaa Tammioon, missä on tarjolla lohi-

soppaa ja ohjattu saaren kiertokävely sekä käynti museossa. Iltapäivällä saavutaan takaisin Mäntlahden satamaan. Osallistumisilmoittautumiset Klamilan kylätuvalla tai Paussikioskille 30.5. mennessä. Kioski on avoinna toukokuun ajan to-su klo 11.00-19.00.

Kioskissa on myös edelleen saatavilla jäätelöä, virvokkeita, makeisia, olutta sekä tavallisen hyvän kahvin lisäksi on myynnissä lattea ja cappuccinoa. Lahjatarvareita sekä kudonnaisia on myös tarjolla.

Iloista mieltä ja mukavaa kesää!

toivottelee Kaakonrannan kyläyhdistys ry:n puolesta

*Laila Poelman ja Eeva Salasto*



# HUURTEISET SAIMAALLA

Huurteisten tämän kevään retki tehtiin lauantaina 29.3. aurinkoisessa säässä Lappeenrannan Marjolaan. Linja-auto lähti Haminasta klo 11.30 ja keli oli niin erinomainen, että auto ehti lähteä Klamilasta etuajassa ja muutama retkelle lähtijä oli jäädy kyydistä.

Marjolaan, joka sijaitsee Lauritsalan kaupunginosassa, saavuttiin myös etuajassa. Sauna ei vielä ollut tarpeeksi lämmin, mutta sen verran löylyä tuli, että tarjettiin menä kirkasvetiseen Saimaaseen uimaan. Kohta, kun kiuukaan alle saatiin kunnon tulet, alkoi löylyäkin tulla enemmän.

Ruokailu oli tilattu läheisestä Marjoniemen ravintolasta puoli neljäksi, mutta osa joukostamme oli taas etuajassa. Se ei haitannut, sillä ripeästi ravintolan ystävällinen henkilökunta järjesti ruoat pöytään. "Huurteisten" syödessä kastettiin viereisessä ravintolasalissa tammi-kuun 13 päivä syntynyt vauva, jonka isä oli suomalainen ja äiti ugandalainen. Lapsi sai nimekseen Cara Lamara Nieminen.

Maittavan aterian jälkeen olikin aika lähteä kotiin. Kotimatka sujui yhtä sutjakkaasti kuin menomatkin, joten kotona oltiin etuajassa. Marjolan retkestä kiitos Huurteisten uimareiden puuhahenkilöille. Viimeistään syksyllä tavataan Klamilan Kalasataman avantosaunassa. Vielä ensi talvi kylvetään vanhassa saunassa, mutta kenties seuraavana vuonna päästään jo uuteen saunaan.

Mervi Värri



Aluksi saunaa lämmiteltiin ruumiinlämmöllä.



Kevään rantamuotia.



Paluumatkalla vertailtiin urheilujuomia.



Kauden päättäjaiset vietettiin kotisaunalla Klamilassa 30.4.





Vas. Amsterdamin kaunein katu ja naiset. Yllä kirjoittajamme Leena Sakki (vasemmalla). Kuvat Mari Suortti.

## HOLLANNIN MATKAPÄIVÄKIRJASTA

Kolme Mäntlahden naista Tarja Porkka, Leena Sakki ja Mari Suortti tekivät Laila Poelmanin johdolla huhtikuussa matkan kukkivaan Hollantiin. Leena Sakki kirjasi matkapäiväkirjaan matkalaisten kokemuksia. Päiväkirjaa lukiessa hiipii mieleen, että olisi sittenkin pitänyt lähteä mukaan.

Mervi Värrä

### 17.4.

Lähdimme torstaiaamuna aikaisin liikkeelle, koska koneemme lähti jo 6.15 kohti Amsterdamia. Viimeisetkin unenrippeet katosivat, kun saimme koneessa kahvia ja sämpylää. Matka kesti noin 2,5 tuntia. Saavuimme paikalliselle lentokentälle Schipholiin, josta pääsee keskustaan kätevimmin junalla, joka kolkuttelee päärautatieasema Central Stationille parissakymmenessä minuutissa.

Mutta me hyppäsimme bussiin ja lähdimme kohti Haalemia, jossa Leilan pika Bascho ja tyttöystävänsä Mariska asuivat. Tutustuimme heidän kotiinsa, joka sijaitsi kauniissa ja idyllisessä ympäristössä.

Lähdimme Lailan perässä puolijuoksua kohti Haalemin rautatieasemaa. Matka oli yllättävän pitkä ja raskas, koska vedimme matkalaukkuja perässämme. Laukut hyppäsivät välillä kovassa vauhdissa väärään suuntaan, meitä alkoi hillittömästi naurattamaan tämä matkanteko ja saimme hilpeitä katseita peräämme. Viimein tämä maraton loppui ja saavuimme asemalle kaksi minuuttia ennen junan tuloa.

Amsterdamiin saavuttuamme yllätyimme siitä liikenteen paljoudesta, jossa polkupyörät sujahtelivat muun liikenteen seassa sellaisella tilannenopeudella, että maalaista hirvitti. Lisäksi lapset istuivat edessä telineissä tai laatikossa, joka oli pyörän edessä, kenelläkään ei näkynyt olevan kypärää. Polkupyörä olikin kätevin kulkuneuvo kaupungilla. Kuulimme niitä olevan noin 600 000 ja yhdessä polkupyöräparkissa on noin 25 000 pyörää. Parkissa oli neljä kerrosta.

Tuntui, että kaupungissa ei noudateta liikennesääntöjä lainkaan, pyöräilijät onneksi viheltävät tai soittavat kelloa en-

nen uhkaavaa törmäystä.

Hotelimme oli pieni ja viihtyisä ja sijainti oli hyvä. Nälkä alkoi kurnia vatsassa ja Laila halusi viedä meidät syömään indonesialaiseen ravintolaan, annokset olivat valtavan isot ja niin tuliset, että lieskat iskivät suusta niin kuin lohikäärmeellä, hiki valui päästä ja muutenkin olo oli kuin saunasta tulleella.

Totesimme illalla, että olemme matkustaneet viidellä eri kulkuvälineellä, henkilöautolla, lentokoneella, bussilla, junalla ja raitiovaunulla. Ei meidän tarvinnut kauan unta odotella.

### 18.4.

Hyvin nukutun yön jälkeen lähdimme heti seitsemältä aamupalalle ja sen jälkeen aamulenkille, totesimme, että eihän tänne nukkumaan ole tultu. Kaupunki oli vielä aivan hiljainen, jokenen pyöräilijä sujahti ohi (naisystävä tai vaimo tarakalla nailonit ja korkokengät jalassa). Aamu oli sen verran kolea, että vedimme tiukasti kaulaliinat kaulalle ja sormikkaat käteen.

Ennen puolta päivää tapasimme Sannan ja lähdimme kohti Keukenhofia (valtavan suuri puistoalue, jossa on mieltömän paljon tehty eri kukkasipuleista istutuksia). Bussi oli enemmän kuin täysi, saimme aitiopaikat aivan bussin etulasin tuntumasta. Ihmettelimme, miksi pelloille on laitettu isohkoja lintupatsaita. Bussikuskiamme huvitti, ja hän kertoi, että ne ovat oikeita lintuja, ne olivat vain jähmettyneinä paikallaan, koska niillä oli sammakko näköpiirissä.

Toinen hauska seikka tuli eteemme, täytyi hieraista silmiä, kun laiva lipui eteenpäin pitkin peltoa, no kanavaa pitkinhän se tietysti meni, sen huomasi vasta, kun olimme aivan kohdalla.

Keukenhof oli niin uskomattoman kaunis paikka, sitä ei voi sanoa kertoa, se on vain jokaisen halukkaan itse koettava ja nähtävä. Matkalla näimme valtavan laajoja peltoaukeita osa oli vielä kukkaloistossa.

Kaupunkiin saavuttuamme Sanna halusi näyttää



Vas. Fillariparkki amsterdamilaisittain. Keskellä kaupungin kapein talo. Oikealla härveli, joka mantsalaisen ritarin käsityksen mukaan pyöritti pahan akselia. Kuvat Mari Suortti.

meille erikoisen ruokapaikan. Olimme vain kävelleet pitkän kauppakadun väärään suuntaan, joten ympäri ja samaa martsia toiseen suuntaan, niitä oli kuulemma kaksi samanlaista katuja, joten tämä oli juuri se väärä katu. Ruokapaikka oli todella erikoinen, jokainen sai valita itselleen ruokansa, annosten hinta määräytyi lautaskoon mukaan.

Täysillä vatsailla lähdimme katsomaan sitä kuuluisaa Punaisten lyhtyjien katuja, jossa maksullista lempeä tarjoavat vähäpukeiset naiset ovat esillä kanavanrannan ja kujien ikkunoissa vanhan kirkon, De Oude Kerk, liepeillä. Ikkunaprinsessat ovat nykyisin veroviraston valvonnassa. Turistien päät olivat kuin vieterin päässä oleva pallo, joka pyörii joka suuntaan. Meitä huvitti turistiryhmä, jossa oli hienostuneen oloisia eläkeläisiä, rouvat piitivät hyvin tiukasti miehiään käsipuolesta. Asiakkaita näytti menevän tiuhaan tahtiin sisään ja punaiset samettiverhot sulkeutuivat. Kirkonkellot kumahtelivat vieressä. No, se siitä kadusta.

## 19.4.

Lähdimme aamulla kanavaristeilylle katsomaan Amsterdamia sieltä käsin. Kuulimme, että Amsterdammassa on 165 kanavaa ja noin tuhat siltaa. Näimme myös lukuisia asuntolaivoja, ihmettelimme niiden asumismukavuutta. Yhteensä niitä oli noin 2 400 kappaletta. Yksi laiva, Poezenboot on omistettu kulkukisoiille.

Kanaalilaivoja oli paljon liikkeellä, tuntui, että niilläkään ei ollut mitään liikennesääntöjä, välillä laivan kupeet kolahtivat kanaalin reunaan. Myös turistien ohjaamat polkuveneet seikkailivat holtittomasti edessä.

Baschon tyttöystävän sisar Susanne tuli oppaaksemme ja saimme kokea suuren annoksen kulttuuria mm. Anne Frankin koti ja kirkko, mihin Rembrant on haudattu, kävimme nunnaluostarissa ja entisessä orpokodissa, tutustuimme vanhusen viihtyisään asuinympäristöön kauniine sisäpihoineen.

Olimme tässä vaiheessa päivää kävelleet uskomattoman määrän kilometrejä, mutta Laila halusi näyttää meille vielä paikallisen torin, koska se oli sunnuntaina suljettu. Niinpä suunta kohti toria, ihmettelimme torin pituutta ja sitä tavarain paljoutta. Tavaraa riitti joka lähtöön, mahtavista kalatiskaista (haju kammoksuttava) grillattuihin kanoihin ynnä riepuihin ja räteihin. Meillekin tarttui mukaan kolme laukkua jokaiselle. Se siitä naisten shoppailusta.

## 20.4.

Kävimme aamulla vielä kukkatorilla ostamassa tuliaisia kotiin vietäväksi. Tarjolla olivat kaikki sipulikukkalajikkeet, meillekin tarttui mukaan mitä ihmeellisemmän näköisiä mukuloita ja nystyröitä, toivottavasti menevät maahan oikein päin.

Päätimme lähteä hotellilta hyvissä ajoin ja viedä matkalaukkumme rautatieaseman säilytykseen. Ratikkapysäkki oli onneksemme aivan hotelimme vieressä, sillä matkalaukkumme olivat puolet painavampia kun tullessa. Sisään meno raitiovaunuun oli taitolaji, koska se oli aivan täysi. Yksi seurueemme jäsen jäi laukkuineen oven väliin, mutta eläimellinen rääkäisy havahdutti kuljettajan avaamaan oven. Täpötäydessä vaunussa täytyi seisoa miltei varpaisillaan, niinpä Lailan tasapaino ei riittänyt ja sukellus yli laukkujen alkoi, jokainen tarrasi Lailaan kiinni kuka mistäkin sai. Siitä se jokaiseen tarttuva hillitön nauru alkoi, tummaihoisen mieskin nauroi niin kovin, että vitivalkoisista hampaista näkyi takahampaiden amalgaami-paikat. Rahastajapoikakin meni aivan sekaisin eikä osannut antaa rahasta oikein takaisin.

Saimme viimein laukut säilytykseen ja hyppäsimme paikallisjunaan, joka vei meidät Zandvourt aan Zee nimiseen rantakaupunkiin, jossa hiekkarannat avautuivat eteemme silmäkantamattomiin. Paikka oli kuin etelässä pikkukaupunki. Ilmakin oli lämmennyt ja jokunen uimari ja lainelautailijakin näkyi. Saimme siis matkallamme kokea kaupunkiloman sekä rantaloman, joten kotimatka voi alkaa.

Kiitokset tästä kaikesta Lailalle, joka on tehnyt valtavan työn matkamme onnistumiseksi.

Leena Sakki



Yksi kanaaleista asuntolajoinen.  
Kuva Mari Suortti.

# LOTAN PÄIVÄ PYÖLIN NÄKÖTORNILLA



Alpo Lommi kertoo tornin historiasta.

Lotan päivänä kokoontui joukko naisia ja miehiä Klamilan Pyölinmäen näköalatornille muistelemaan viime sotien aikana paikalla sijainnutta ilmavalvontatornia. Nykyinen Näkötorni rakennettiin talkoilla 12 vuotta sitten ja se on kopio sodan aikaisesta ilmavalvontatornista.

Kokoontumisen järjesti Ruusun päivänä (4.5) perustettu Kaakokulman Lottaperinneyhdistys, joka oli kutsunut paikalle myös Pohjakunnan kyläkirjan kirjoittajan Alpo Lommin kertomaan tornin vaiheista sekä Martti Montosen, jonka kotitalon Rikon metsistä 14 metriä pitkät tornin rakennuspuut aikoinaan kaadettiin.

Ilmavalvontatorni rakennettiin hyvissä ajoin ennen talvisotaa vuonna 1935 kolmen kylän, Järven-, Länsi- ja Sydänkylän risteykseen korkealle mäelle (42 m merenpinnasta), josta näkyi kauas. Tornista täytyi olla hyvä näkyvyys, jotta lähestyvät pommikoneet huomattiin ajoissa ja niistä voitiin tehdä hälytys. Joidenkin mielestä torni oli liiankin näkyvällä paikalla ja tornia tulitettiin, mutta henkilövahinkoja ei sattunut, kertoi Alpo Lommi.

Tornin paikaksi valittiin Pyölinmäki, koska tornin viestintä tukeutui Virolahden läntisen työväenyhdistyk-



Lottaperinne-yhdistyksen hallitus laski kukat muistoksi lottien työstä sotien aikana.



sen puhelimeen ja ilmavalvonnan tukikohtana oli työväenyhdistyksen talon vahtimestarin asunto. Lähestyvät koneet huomattuaan ilmavalvontatornissa tähystäneet ilmavalvontalotat tekivät puhelimella hälytyksen vahtimestarin asunnossa toimineelle päivystäjälle, joka ilmoitti asiasta eteenpäin.

Talvisodan aikana tornin päällikkönä toimi kersantti Lauri Raussi, varapäällikkönä alikersantti Arvi Kormu. Ilmavalvontalottia oli Klamilan alueelta, Häppilästä ja Hämeenkylästä yhteensä 16. Koska useat lotista olivat kotoisin lähialueelta, suorittivat he vartiopalveluksensa kotoa käsin.

Martti Montonen (kuvassa oikealla) kertoi ajasta, jolloin hän oli pieni "130 senttinen" poika ja sota ei vielä ollut syttynyt. Harjussa pidettiin vuonna 1936 kesäjuhlat ja häppiläläiset kävivät tornilla kertaamassa juhlan tapahtumia, hän muisteli. Sotien jälkeen torni määrättiin purettavaksi ja hiihtäjä Eetu Niska osti sen polttopuuksi.







Paikalle kokoontuneen Lottaperinne-yhdistyksen hallitus laski vielä kukat muistoksi lottien työstä sotien aikana. Tämän jälkeen oli mahdollisuus paistaa makkaraa ja kahvitella tai vaikkapa kiivetä näkötorniin ja kuvitella, miltä lottista oli mahtanut tuntua tornissa yön pimeydessä lämpömittarin näyttäessä yli 40 pakkasastetta.

Pyölinmäen Talvisodan aikana ilmavalvontalotiksi määrätyt:

Kaisa Talsi, Zaida Raussi, Aili Kiuru, Airi Kouki, Anna-Liisa Tompuri, Aira Klami, Jenny Klami, Sylvi Puntanen, Paula Malmi, Sirkka Niska, Salli Villi, Signe Villi, Lahja Tasa ja Terttu Paronen sekä myöhemmin ilmoittautuneet Sirkku ja Liisa Klami.

*Mervi Värrö*

**Tällä paikalla toimi  
talvi- ja jatkosodan  
aikana  
Klamilan ilmavalvonta-  
asema tunnuksella  
53B7**

## KOLMEN KIVEN MUISTOPATSAS

Kymenseudun Lottaperinneyhdistyksen puheenjohtajan Terttu Ravin toimesta on Museotien alkupäähän Lupinlahden levähdyspaikan kohdalle pystytetty komentaja, eversti Armas Kempin muistomerkki. Haminaasta tultaessa tien vasemmalla puolella levähdyspaikkaa vastapäätä oli aikoinaan hänen synnyinkotinsa ja sen läheisyydestä löydetyistä kolmesta kivistä taiteilija Veijo Huovinen suunnitteli muistomerkin. Kolmemetrinen paaden päällä olevat kolme kiveä kuvaavat Armas Kempin: koti, uskonto ja isänmaa, usko, toivo ja rakkaus.

Armas Kemppi syntyi Vehkalahdella Lupinlahden rannalla elokuussa vuonna 1893. Hän sai sotilaskoulutuksensa Saksassa ensimmäisen maailmansodan aikoihin. Talvisodasta Kemppi muistetaan Taipaleenjoen taisteluissa JR 30:n peräänantamattomana komentajana. Jatkosodan alussa hän oli JR 7:n komentajana Tyrjän voitossa.

Parhaiten eversti Kemppi kuitenkin tunnetaan 20.6.1944 menetety Viipurin viimeisenä puolustajana. Kemppi toimi silloin 20. prikaatin komentajana ja Kannaksen revettyä 9-10. kesäkuuta Neuvostoliiton suurhyökkäyksen alettua komennettiin 20. prikaati Viipuriin. Kempille oli annettu ylipäällikön käsky pitää Viipuri hinnalla millä hyvänsä. Ylivoimaisten neuvostojoukkojen vyöryessä kaupunkiin osa puolustajista joutui pakokauhun valtaan ja Kemppi joutui vetäytymään Viipurista.

*Toimitus*



# 1918

Juttusarjamme vuoden 1918 sisällissodan tapahtumista jatkuu. Tällä kertaa julkaisemme tiivistelmän osasta Tuomo Silentin tutkielmaa "Kansalaissodan loppunäytös Kotkassa ja sen vaikutukset Kuorsalossa vuonna 1918". Tutkielma on julkaistu kokonaisuudessaan Kymen Sanomissa 11.5.2008.

Tuomo Silenti on Jalmari ja Valborg Lommin tyttären poika.

## VUODEN 1918 TAPAHTUMIA KOTKASSA JA KUORSALOSSA

Suomessa käytiin sisällissotaa vuonna 1918 ja senaattia johtanut P. E. Svinhufvud pyysi saksalaisia apuun. Näiden noustua maihin Hangossa ja Loviisassa huhtikuun alussa, sodan lopputulos alkoi näyttää selvältä. Lahden ja Viipurin antauduttua hallituksen joukoille huhtikuun 19. ja 24. päivänä katkesi punaisten rautatieyhteys Venäjälle. Ainoaksi pakomahdollisuudeksi jäi meritie Haminan tai Kotkan kautta Venäjälle.

Kotkaan kerääntyi Lahden läpi päässeitä keskisen armeijan punakaartilaisia ja pahamaineisia Porin rintaman rippeitä ns. Porin lentäviä sekä voittajan kosta pelänneitä punakaartilaisien omaisia; naisia ja lapsia omaisuusineen. Nämä eri seuduilta saapuneet aseistautuneet pakolaiset herättivät paikkakuntalaisissa kauhua. Punaisten rintamaesikunta siirtyi Kotkaan 2.5. Valkoisten saartorengas Haminan ja Kotkan välillä kiristyi päivät päivältä ja punaisten rintamaesikunnan korkeinta johtoa pakeni 3.5. Venäjälle ja kaupunki antautui 4.5. valkoisille.

Viisitoista minuuttia ennen kaupungin antautumista muuan kolmekymmenpäinen punakaartilaisjoukko onnistui vielä pakenemaan kaupungista tehdaslaitoksen hinaajalla s/s HALLA I:llä, joka hoiti yhdysliikennettä ja postinkuljetusta Kotkan ja Hallansaaren välillä. Laivan päällikkönä toimi kuorsalolainen kippari Jalmari Lommi, koneenkäyttäjänä Edvard Kauppinen, kansimiehenä A. Källström ja lämmitäjänä Niilo Puhakka.

Lauantaina 4.5. oli s/s HALLA I saapunut kuten muinakin päivinä Kotkan satamaan postia odottamaan. Laivan kapteeni poikkesi kauppaan ja sillä aikaa laiva täyttyi miehistölle ja kapteenille tuntemattomista Hollolan punakaartiin esikuntaan kuuluneista aseistautuneista miehistä (28 miestä), jotka pyysivät Lommia kuljettamaan

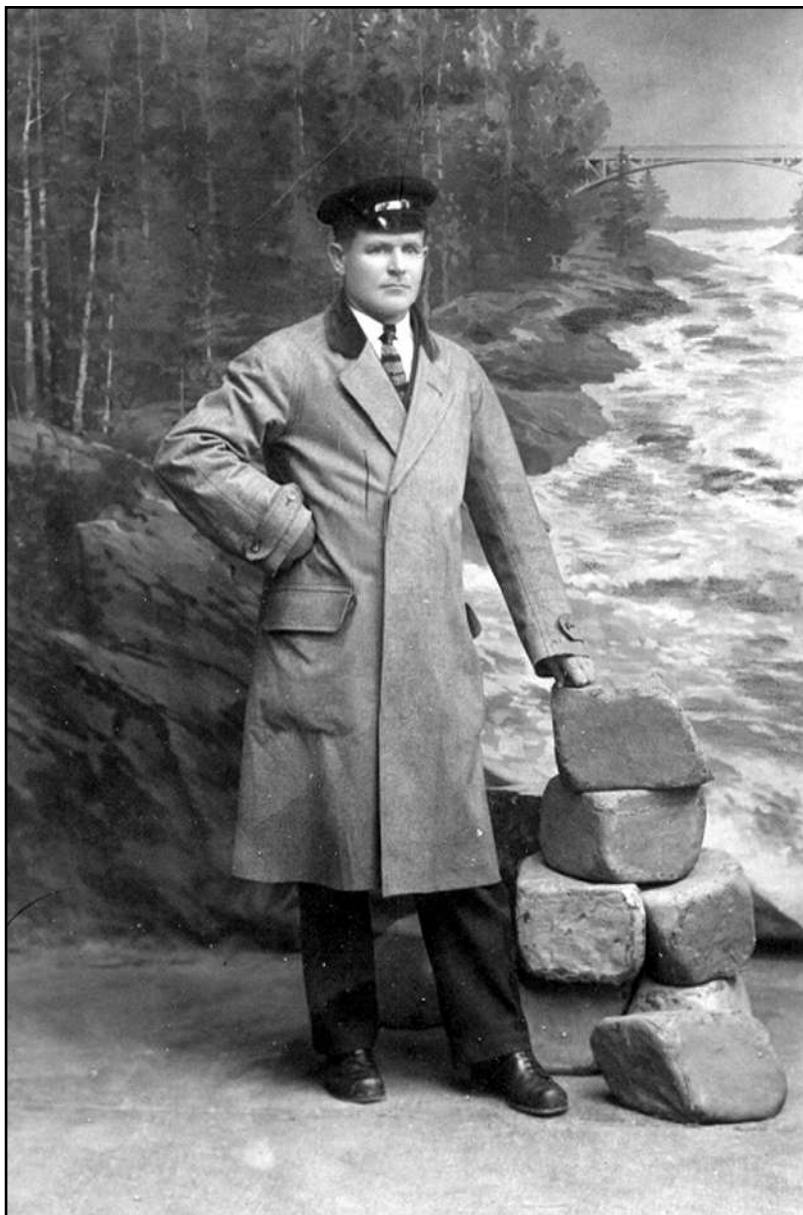
heidät Tiutisensaareen, jonne heillä oli vähän "tavaraa" vietävänä. Tavarat he olivat jo omavaltaisesti siirtäneet laivaan.

Lommi suostui epäröiden hollolalaisten pyyntöön, sillä posti ei vielä ollut tullut. Tavaroiden laatu, konekiväärejä, patruunoita ja sotatarvikkeita, selvisi kapteenille vasta merellä. Tiutisen rantaan lähestyessä punakaartilaisien päällikkö Paavokallio vaati kuitenkin aseella uhaten laivaa muuttamaan kurssinsa kohti Pietaria. Jalmari Lommi huomasi tulleen pahasti petetyksi, mutta sai kaapparit suostumaan siihen, että hän voisi matkalla Pietariin poiketa kotonaan Kuorsalossa.

Höyrylaivan ilmestyminen täydessä lastissa Kuorsaloon herätti huomiota ja kokosi rantaan väkeä katsomaan outoa ilmetystä. Lommin vaimo, Valborg Lommi ymmärsi nopeasti mistä oli kysymys eikä uskonut kapteenin vakuutteluihin, että Jalmari Lommi palaisi parin päivän päästä. Kapinalliset lastasivat laivaan Lommin rantaan vedetyt, seuraavaksi talveksi varatut puut ja



Kuvassa 1896 Helsingissä rakennettu s/s HALLA IX, joka lienee samaa laivasarjaa HALLA I:n kanssa.



Jalmari Lommi valokuvassa vuonna 1921, vuosi Neuvosto-Venäjältä paluun jälkeen. Tuomo Silentin arkisto.

maksoivat niistä kohteliaasti Valborg Lommille rahalla, joka myöhemmin osoittautui mitättömäksi. Puut tarvittiin, koska lyhyitä satama-ajoja tekevään laivaan ei oltu varattu paljon polttopuita. Lommia kapinalliset vahtivat saaresa käynnin ajan tarkasti, sillä ilman kapteenia ei navigointi Pietariin olisi ollut mahdollista.

Pietariin laiva kulki lyhintä reittiä Mustanmaan eteläkärjen ohi suoraan Someria kohti ja sieltä itään Kronstadtin ja Pietariin, jonne se saapui sunnuntaiyönä 5.5. klo 01.00. Laivan rantauduttua Pietarissa komisario August Wesley nousi hinaajaan takavarikoiden sen sotasaaliina tehden kapteenin sekä miehistön pikaisen kotiinpaluun mahdottomaksi.

Jalmari Lommi teki vuoden 1918 kesän laivallansa hinaustöitä Nevalla sairastuen hengenvaaralliseen lavantautiin marraskuussa. Hän oli sairaalassa seuraavan vuoden helmikuuhun asti ja työskenteli sen jälkeen taas hinaajassa kunnes joutui pidätetyksi kesäkuussa 1919. Aluksi hän odotteli hotelli Dagmarissa Suomeen pääsyä

Tanskan Punaisen Ristin välityksellä, mutta bolsevikien epäluuloisuuden takia hänen ja 2 000 muun pakolaisen pääsy Suomeen estettiin. Lommi vietiin moskovalaiseen luostariin ja hän työskenteli seuraavat kolme kuukautta jollakin sähkölaitoksella tutustuen mm. erääseen passin väärentäjään, joka hankki hänelle kommunistipassin.

Vuoden 1919 joulukuussa Jalmari Lommi palasi kommunistipassin turvin Pietariin ja ryhtyi satamassa purkutöihin. Hän tapasi Nevan kaupungissa kolme "toveria", joiden kanssa hän alkoi suunnitella pakomatkaa Suomeen. Yksi "tovereista", Evald Sipilä oli syntynyt Mäntlahdessa ja toinen, Evert Lempinen, oli kotoisin Urjalasta. Kolmas "toveri" on jäänyt tuntemattomaksi. Nämä neljä miestä pakenivat Pietarista Suomeen uudenvuoden yönä 1919-1920 kävellen reitillä seissä jäitä pitkin heittäytymissuojanaan valkoiset lakanat. Näitä tarvittiin valonheittäjien varalle ja Krasnaja-Gorkan linnakkeelta olikin avattu tuli pakenijoita kohti.

Suomeen miesjoukko saapui Terijoen kautta ja pidätettiin heti rajakomendantin toimesta. He joutuivat aluksi karanteeniin odottamaan kuulusteluja ja myöhemmin Viipurin lääninvankilaan odottamaan valtiorikosoikeuden käsittelyä. Jalmari Lommia vastaan ei nostettu syytettä, koska ei ollut näyttöä siitä, että hän olisi osallistunut punaisten toimintaan vuonna 1918. Hänet vapautettiin tutkintovankeudesta tammikuun 1920 lopulla ja hän palasi Kuorsaloon, jossa luuli perheensä asuvan.

Valborg Lommi sai ensimmäisen kerran puoleentoista vuoteen kuulla miehestään vasta tammikuussa vuonna 1920. Vuoden 1918 talven perhe oli sinnitellyt Kuorsalossa, vaikka Pietariin matkannut s/s HALLA I oli vienyt heiltä polttopuut ja uusien hankkiminen oli vaikeaa. Syksyllä vuonna 1919 hän oli kuitenkin muuttanut kolmen lapsensa kanssa Kotkaan vanhimman lapsen jäädessä Kuorsaloon.

Valborg oli saanut vahtimestarin paikan Kotkan ruotsalaisen yhteiskoulun valmistavalta osastolta. Kotkassa oli kova asuntopula ja Valborg joutui asumaan yhdessä leskeksi jääneen sisarensa ja tämän kolmen tyttären kanssa. Samassa keittiöhuoneessa asui vielä Valborgin äiti.

Kevään 1920 Jalmari Lommi vietti Kuorsalossa tehden metsätöitä velipuolelleen Taavi Lommille. Kun Jalmari Lommi muutti perheensä luo Kotkaan, hän erosi Halla-yhtiön palveluksesta ja siirtyi Enso Gutzeitille hinaajan päälliköksi. Lommit eivät enää palanneet Kuorsaloon, vaan jäivät Kotkaan asumaan.

*Lyhennelmä Tuomo Silentin tutkielmasta  
Mervi Värri*

# SYDÄNKYLÄN OSAKAS

Sydänkyllän osakaskunnan puheenjohtaja Tuomo Peltola kertoo kylän tapahtumista ja suunnitelmista.

## KALAISTUTUKSET

Sydänkyllän ja Järvenkyllän istuttamat meritaimenen poikaset tulivat Isojoelta Vanhankylän kalanviljelyslaitoksesta 8.toukokuuta. 2-vuotiaat poikaset olivat keskipituudeltaan 209 mm pitkiä ja keskipaino oli 95 grammaa. Emokalat oli pyydetty Isojoen suistosta vapaasta vedestä, joten poikasten perimä on hyvä.

Klamilan kalasatamaan istutettiin 2 211 poikasta, joista Sydänkyllä maksoi 1 500 kpl ja Järvenkyllä 700 kpl. Poikasten hinta oli 1,10 euroa/kpl, joka oli noin 40 % edullisempi kuin perinteisestä paikasta hankittu poikanen. Kaikki Virolahden istukkaat tulivat samalla kuormalla.

Merikalastajainliitolta on 0,85 euroa kappalehintaan tilattu 0,7 g painoisia ja noin 100 mm pitkiä ankeriaan poikasia Sydänkyllään 2 000 kpl ja Järvenkyllään 1 000 kpl. Istutukset tehtäneen heinäkuun aikana.



Talkoomiehiä siian esikasvatusaltaalla. Vasemmalta Pentti Mäseli, Tuomo Peltola, Reijo Tinkanen, Markku Tahko ja Seppo Juhikainen.

## SIIAN ESIKASVATUSLAITTEISTO

Sydänkyllän ja Järvenkyllän osakaskunnat sekä Virolahden kalastusalue pitivät 24.02. kokouksen Sydänkyllän erämiesten metsästysmajalla. Kokouksessa päätettiin hankkia siian esikasvatustarvikkeita. Laitteiston toimittaja tarjouksen perusteella PK-muovi Kouvolasta. Laitteiston ja tarvikkeiden kustannusarvio on 9 000 euroa hankintavaiheessa, sen maksaa Sydänkyllän osakaskunta. Poika-



Männikkösuontielle Teemu Kuokka antaa neuvoja kuskille.

set, 500 000 kpl, arvoltaan noin 2 500, euroa maksaa Virolahden kalastusalue. Syksyllä poikaset / kulut jaetaan sovitulla tavalla. Laitteisto maksaa itsensä yhdessä vuodessa, jos 60 000 poikasta onnistutaan jatkokasvatamaan, sillä vuonna 2007 60 000 esikasvatettua poikasta maksoi 6 710 euroa.

Virolahden kalastusalueen isännöitsijä Tuomo Ahalberg teki avustusanomuksen TE-keskukselle. Torstaina 8.5. tuli päätös. TE-keskus avustaa hanketta 5 000 eurolla ja lisäksi tuli 500 euroa opintomatkaan ja koulutukseen. Tuomo Peltolan tehtäväksi annettiin opintomatkan järjestäminen hankkeeseen osallistuneille henkilöille. Kalankasvattajaksi on palkattu Lauri Peltola.

## TIEKATSELMUS

Männikkösuon metsäautotiellä pidettiin 14.5. klo 9.00 alkaen tiekatselmus rakennettavalla tiellä. Katselmuksessa tarkasteltiin soritusta, kantavaa kerrosta, oja, kiviä, rumpuja, liittymiä, kaarteita, kallistuksia, sortumia yms. tien rakentamiseen liittyviä asioita. Metsäkeskuksen Erkki Mäkinen johti joukkoa. Tiehoitokunnasta paikalla olivat pj. Tuomo Peltola ja jäsenet Pentti Posti ja Taisto Puustelli.

Luovutuskuntoon tietä alkaa kunnostamaan Teemu Kuokka Ravijoelta. Kunnostus alkaa lanauksella viikolla 21. Kantavaa kerrosta vahvistetaan vuorisoralla Kolhonmutkaan menevällä tie haaralla lähes koko matkalta. Muilla tien osuuksilla vuorisoraa lisätään kuohuviiniin kohtiin. Liittymiä parannetaan vuorisoralla melkein joka paikassa. Pintasoritusta noin 600 kuutiota ajetaan Ravijoelta.

Tien osakkaiden tulee kertoa nyt kunnostuksen aikana kaikki tietä koskevat haaveet ja toiveet, muuten ne jäävät toteuttamatta.

# KUNNAN KUULUMISIA



Veikko Takalan vaihdettu kaivinkone Marin pellolla.

Tienrakentamiseen tutustuu kymmenhenkinen ryhmä Karjalan metsäministeriöstä. Tukikohtana on Reijo Tahkon laavu tien sivustalla. Mäntälahtelaisille tiedoksi, että jos metsästä kuuluu venäjänkielistä polotusta ja laulua, niin Sydänkylän miehillä on tienrakennus käynnissä.

## OJANKAIVUU

Haan- ja Pyhänginojen ojitusyhtiö kaivatti Sorbus-sillalta Pyhänginojaa päältä kahdeksan metriä leveänä ja pohjalta neljä metriä leveänä noin yhden metrin syviseksi 1 200 metrin matkan, aina Portaille asti. Kaivumaita tuli tämän ojan osalta noin 3 000 kuutiota ja kaivinkonekustannus oli 4 500 euroa eli 1,50 euroa kuutiolta. Pyhänginojaa kaivettiin portailta eteenpäin vielä noin 500 metriä. Haanojaa kaivettiin noin 800 metriä, eli siihen asti kunnes oja aukeni.



Klamilan "Portaat" toukokuussa 2008.



Torsti Taari hakemassa kaivinkoneen aluslevyjä. Aimo Jaakkola kaivinkoneen puikoissa.

Ojaan kaivettiin nykyohjeiden mukaisesti kolme noin 50 kuution suuruista laskeutusallasta pohjalietteilte. Ojan pohja tasoittuu kaivun jälkeen kaksi vuotta, joten laskeutusallat tulisi tyhjentää vuonna 2010. Tämän jälkeen aina tukkeutuneet kohdat kaivetaan uusiksi laskeutusalltaiksi tarvittaessa. Tarkistukset tehdään vuosittain.

Rahoitusta mietittäessä otettiin yhteyttä Virolahden kuntaan, josko oja kaivettaisiin hiukan suuremmaksi ja syvemmäksi, jolloin oja toimisi venereittinä alueen asukkailla. Vuonna 1991 pidetyn insinööritoimituksen mukaan oja voidaan käyttää venereittinä, jos ojayhtiön kokous sen sallii. Venereitin kaivatuskustannusten jaosta on maininta 50 % ojayhtiölle ja 50 % käyttäjille (kunta). Käyttäjille kuuluu myös viljelytilan sillan korotus.

Virolahden kunnan kannan venereitin tekemiseen kertoi tekninen johtaja Markku Uski. Virolahdenkunnalla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia panostaa Kyöperii-



Tästä on kaivinkoneet menneet. Ojanpientareen risukon paikalla on pohjan lietettä.



# SYDÄNKYLÄN OSAKAS

kin asukkaiden venereitin tekemiseen. Panostus olisi ollut kaivutöiden ja kivenampumisten osalta noin 5 000-6 000 euroa. Sillan korotus arviolta 3 000-5 000 euroa. Lehtitietojen mukaan kunta panostaa noin 100 000 euroa Virojoen ylittävään kevyenliikenteen siltaan Virojoella, joten rahat eivät riitä Sydänkylään. Seuraavat 20-vuotta tilanne säilyy nykyisellään. Ojayhtiö ei ala venereittiä kaivattamaan.

Katiskan pito ojassa sallitaan kyläläisille entisen käytännön mukaisesti. Klamilan VPK:n talolla 6.3.2008 pidetyssä yhtiökokouksessa seuraavaksi 3-vuotiskaudeksi valittiin päätoimitsijaksi Tuomo Peltola ja muiksi toimijoiksi Reiska Järvenkylä, Raimo Niemistö, Jorma Kyötikki ja Veijo Tompuri.

## UUSI VENEVALKAMA

Uudessa osayleiskaavassa Sydänkyläntien eteläpuoli

Jokniemellä on merkitty LV-alueeksi. Pyhinginojan suulta merelle voidaan kaivattaa 20 metriä leveä ja 1,5 metriä syvä venevalkama nykyistä rantaviivaa mukailleen. Kaivumassat voidaan läjittää rannalle ympäristöihmisten ohjeiden mukaisesti, jolloin ranta-alue muodostaa muutamaa vuoden kuivuttuaan kuivaa maata. Alueelle voidaan rakentaa tie ja ranta-aittoja kaavan mukaisesti.

Ohessa olevan kartan viivoitettu alue on osakaskunnan omistuksessa. Osakaskunta ei tavoittele itselleen voittoa, eikä suuria määriä uusia venepaikkoja. Osakaskunta on kylän maanomistajien yhteisetuus, joten osakaskunta ajaa toimillaan kaikkien maanomistajien etua. Mikäli osakaskunnan vuosikokous päättää joskus lähteä toteuttamaan uuden valkaman rakentamista, niin kaavoitus mahdollistaa sen. Kaavan on hyväksynyt osakaskunta, kunnanhallitus ja -valtuusto sekä läänin ja ympäristökeskus.

Tarkemmat suunnitelmat ja luvat haetaan ajallaan. Nykyisen luonnoksen piirsi Tuomo Peltola yhteisa-



Tulevaisuuden venevalkaman aluetta Sorbus-sillalta itään kuvattuna.

# KUNNAN KUULUMISIA

lueselvityksen tarpeisiin, koska määrätty pyykki pitää laittaa paikoilleen.

## KUKA SAA UUSIA VENEPAIKKOJA OMAKUSTANNUSHINTAAN?

- rakentamattoman alueen osalta on ajateltu ensisijaisiksi omistajiksi yläpuolisia vesiheinäpalstan omistajia. Omistajista on tulossa luettelo yhteislueselvityksen osana. Osa vesiheinäpalstoista tapaa mereen. Lunastushinta nykyisin on 1,5 euroa / neliö.

- Mikäli vesiheinäpalstan omistaja ei halua lunastaa oman palstan edestä vesijättömaata, niin alueelle tehdään 3-8 metriä leveitä palstoja, jotka ovat kaikkien tilojen 1-10 tilojen omistajien lunastettavissa ja omaan tilaan liitettävissä. Tällöin kylään muodostuu rakennuspaikkoja, joilla on oma venevalkamapaikka. Tilojen arvo nousee, osakkaat hyötyvät ja kenties kylään tulee uusia asukkaita.

- Lunastamattomat paikat jäävät osakaskunnan omistukseen ja vuokraukseen.

## KUSTANNUKSET, ALUSTAVA ARVIO:

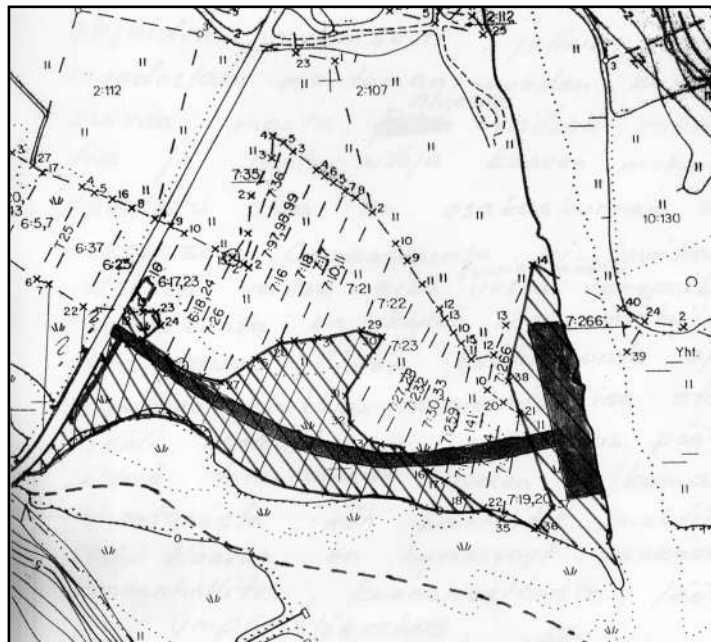
- Kanavan kaivatus 300 metriä 20 metriä leveää ja 1,5 metriä syvää ojaa noin 9 000 kuutiota savea. Ojankaivuun hinta oli 1,5 euroa/kuutio, joten siirtoineen, suodatinkankaineen ja tasauksineen 17 000 euroa.

- Tie 300 metri, soraa 1 000 kuutiota x 8 e/kuutio  
8 000 euroa

- Rummut, ojat yms.  
3 000 euroa

- Kustannukset luvista ja kuvista  
2 000 euroa

Yht. 30 000 euroa



Venevalkama suunnitelman piirsi kartalle Tuomo Peltola.

- Valkamaa noin 300 metriä, joten hinta rakennustöistä on noin 100 euroa metri.

- Lunastushinnat noin 10 000 euroa osakaskunnalle, arvio 200 metrin matkalta 50 euroa / metri.

- Hinta-arvio valkaman metriltä noin 200 euroa

- Arviossa 100 metriä rantaa jää osakaskunnalle ja omarantaisiin vesiheinäpalstoihin.

Tuomo Peltola

## KALAJUTTUJA

Silakan kutu on alkanut Ourinpohjassa 18.5. Sydänkyllän miehet laskivat verkkonsa sopivan pohjoistuulen vallitessa 18. päivän iltana. Saalis yöpyynnistä oli 25 siikaa ja päiväpyynnissä yhdeksän siikaa. Seuraavana päivänä laskettiin iltapyyntiin kaksikymmentä verkkoa. Aamulla saatiin saaliiksi 42 siikaa, ahvenia, kuhia ja kampeloita. Seuraavana yönä saalis oli 33 siikaa.

Siika liikkuu keväisin paremmin yöllä. Perimätiedon mukaan kutu Ourissa kestää noin viikon. Kutu on voimakkaimmillaan pohjoistuulilla, jolloin siikat, ahvenet,

kuhat ja muut kalat tulevat syömään silakan kutua.

Kahvila Kujansuusta saamieni melko luotettavien tietojen mukaan Pyötsaaresta Annelin rannasta on tullut iso ankerias katiskasta. Ankeriaan pituus on ollut kolmatta metriä ja paino 6,2 kiloa.

Tuomo Peltola



Alla Sepra ry:lle laatimamme hankesuunnitelma EU:n Leader hankkeeksi. Itse hankesuunnitelma on ilmeisesti kelpoisa, vaikka emme Leader rahaa saaneetkaan "liian lyhyen valmisteluajan" vuoksi. EU byrokratiaa tietysti karisee kulttuurikuukautemme toteuttamisesta reilusti nyt pois, joten jotain hyvääkin.

Leader hankkeemme kokonaiskustannukset olivat noin 15 000 euroa, joten nähtäväksi jää, kuinka paljon saamme toteutettua yhdistyksen omin voimavaroin ja yksityisten tukijoitten "sponsori-raham" avulla.

Oliko hankesuunnitelman tekeminen kaikkinen liitteinen turhaa työtä? Ehkäpä, mutta onhan siinä pohjaa, jos joku joskus vastaava hanketta suunnittelee...

# KYLÄ MAAILMASSA

## KULTTUURIKUUKAUSI MÄNTLAHDESSA 2008 HANKESUUNNITELMA



*Taide on henkistä ilmaa, jonka runollisuus ja kulttuurinen energia tekevät elämän ja maailman merkitykselliseksi*

Yrjö Sotamaa

### 1. TAUSTA JA TARKOITUS

Rannantaikaa väki ry perustettiin keväällä 2004 turvaamaan kyläkulttuurilehden ilmestyminen Mäntlahden, Pyösaaren ja Rakilan kylien alueella. Yhdistyksen tarkoitus on kehittämällä paikallista tiedotustoimintaa edistää Mäntlahden, Pyösaaren ja Rakilan kylien asukkaiden omaehtoista kulttuuriharrastusta ja -tuntemusta, lisätä kylien yhteisöllisyyttä ja viihtyisyyttä, sekä vahvistaa myös nuorten osallisuutta oman kylän tapahtumiin. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys julkaisee paikallista kyläkulttuurilehteä sekä harjoittaa muuta julkaisu- ja kustannustoimintaa sekä järjestää erilaisia tapahtumia. Yhdistys kerää, tallentaa ja tekee tunnetuksi kylien kulttuuria ja historiaa.

Kulttuuri tukee ihmisten hyvinvointia, avaa uusia näkökulmia itsestään selvinä pidettyihin asioihin, vahvistaa yleissivistystä, tarjoaa mielekkäitä vapaa-ajanviettomahdollisuuksia ja tukee uudenlaisten ajattelumallien syntymistä. Hankkeen tarkoituksena on tuoda kulttuuria kuten musiikkiesityksiä, teatteria, taidetta jne. ihmisten lähelle ja näin houkutellessa niitäkin henkilöitä kulttuurin pariin, jotka eivät luonnostaan sinne hakeudu. Tarkoituksena on myös tarjota paikallisille, kylillä vapaa-aikaansa viettäville ja Museotiellä liikkuville mahdollisuus esiintymiseen ja muuhun itsensä ilmaisuun mm. taide- ja/tai käsityönäytellyn avulla.

Mäntlahti sijaitsee Haminan itäpuolella, kymmenisen kilometriä Museotietä idän suuntaan. Kesäisin Museotie on vilkkaasti liikennöity, sillä Mäntlahdessa ja sen lähikylissä Pyösaareissa, Rakilassa ja Sydänkylässä on paljon vapaa-ajan asutusta. Myös Virolahdella ja lähisaaristossa on lukuisia loma-asuntoja ja mökkejä, joihin kuljetaan Museotietä pitkin. Lisäksi tiellä liikkuu paljon turisteja onhan kauniita, historiallisia reittejä pitkin kulkeva, kapea ja mutkainen tie elämys. Tarkoituksena on houkutella Museotiellä säännöllisesti liikkuvia lomalaisia ja satunnaisesti liikkuvia turisteja pysähtymään Mäntlahteen.

Rakilasta, Pyösaaresta ja Mäntlahdesta lähdetään maailmalle opiskelemaan ja työskentelemään, sillä "eihän kotikylässä ole mitään". Hankkeen tarkoituksena onkin houkutella entisiä kyläläisiä, jos ei muuttamaan takaisin, niin ainakin käymään entisessä kotikylässä.

### 2. TAVOITTEET

#### 2.1. Päätavoite

Löytää malli, miten tarjotaan ihmisille mahdollisuus osallistua omaehtoiseen kulttuuritoimintaan taide- ja kulttuuritoiminnan katselijoina, kokijoina ja tekijöinä omassa asuinympäristössään.

Lähiseudun kulttuuritoimijat tulevat yhdistykselle tutuiksi ja yhdistyksen toimitilat kuten Rantaituvan "Pagodi", tulevat kulttuuritoimijoille tutuiksi ja tilojen luomat mahdollisuudet hyödynnetään tulevaisuudessa parhaalla mahdollisella tavalla.

#### 2.2. Osatavoitteet

Mahdollisimman moni osallistuu vuorovaihteisesti tapahtumien suunnitteluun ja arviointiin yhdistyksen Keskustelu – Forumissa Internetissä.

Tarjotaan ihmisille itseilmaisun kanavia, vaihtoehtoisia tapoja vapaa-ajan viettoon ja virkistystä.

Erilaisia tapahtumia järjestämällä kylien asukkaat kokoontuvat yhteen ja tapaavat toisiaan. Tarjoamalla hyvät puitteet ja mielenkiintoisia kulttuuritapahtumia saadaan asukkaat toimintaan mukaan ja Museotiellä liikkujat pysähtymään kylille. Tavoitteena on elävä kyläyhteisö, joka houkuttelee sekä vakinaisesti kylissä asuvia että vapaa-aikaansa kylissä viettäviä henkilöitä.

### 3. TYÖVAIHEET JA AIKATAULU

Kesäkuussa palkataan hankevetäjä kahdeksi kuukaudeksi. Hän sopii esiintyjien kanssa lopullisista aikatauluista. Laatii tapahtumailmoitukset ja tiedottaa tapahtumista ja aikatauluista sekä esiintyjille että lähiseudun asukkaille. Tapahtumailmoitukset laitetaan mm. yhdistyksen ja Haminan kaupungin internetisivuille sekä lähikyläin ilmoitustaluille.

Kesäkuun puolivälissä osallistutaan yhteishengen luomiseksi Kirkkovenesoutuun, joka lähtee Mäntlahden Kylänrannasta Tammioon ja Kuorsaloon. Saarissa tutustutaan mm. niiden historiaan. Soutuun on tulossa mukaan lähikyläin asukkaita myös Klamilan seudulta sekä kylissä toimivien yhdistysten

## UUSIA ASUKKAITA:

### JARI VALKONEN LELUSTA MÄNTLAHTEN

Mäntlahden Koulunmäeltä kääntyy tie vasemmalle (Haminasta tultaessa). Tien päässä on talo, jonka edesmennyt muurari Kai Yrjönen rakensi perheelleen vuonna 1957.

Talossa on asunut 2000-luvulla Jalosen kuusihenkinen perhe. Nyt perhe muuttaa työn perässä Valkeakoskelle. Talo on myyty lelulaiselle Jari Valkoselle ja hän muuttaa kuun vaihteessa "takaisin kotiin", sillä hänen isävainansa on Mäntlahden Vanhankylän Kymenejä.

Vuonna 1971 syntynyt Jari Valkonen käy työssä Karhulassa Volvolla. Työ on kuorma-autojen huoltoa ja korjausta. Veneet kuuluvat tiiviisti Jarin vapaa-ajan viettoon. Jatkossa hän kuitenkin epäilee harrastusten liittyvän myös talon remontti- ja puutarhaoperaatioihin, joten talkoitakin on luvassa.

*Mervi Värrä*



edustajia.

Heinäkuussa järjestetään erilaisia tapahtumia liitteenä olevan listan mukaisesti.

#### 4. ORGANISAATIO JA RESURSSIT

Hankkeen vetäjänä toimii Ilkka Ahmavaara. Projektiryhmään kuuluvat myös Rannantaikaa väki ry:n hallituksen jäsenet Mari Mäkelä ja Pirkko Soranta sekä yhdistyksen jäsenet Laila Poelman ja Mervi Värrä. Lisäksi hankkeessa hyödynnetään kyillä asuvien ja vapaa-aikaansa viettävien henkilöiden osaamista ja tietämystä. Projekti on tarkoitus toteuttaa talkootyönä hankkeen vetäjä ja esiintyjä lukuunottamatta.

Yhdistyksellä on käytössä Rantaituvan, 100-vuotiaan maalaistalon sali ja pihapiiri, jonne on rakennettu katettu ja sähköistetty ulkoilmalava, "Pagodi", esityksiä varten. Esitykset totutetaan Rantaituvalla, näyttelyt järjestetään Mäntlahden keskustassa toimivan Paussi-kioskin pihapiirissä sijaitsevaan navettaan.

#### 5. RAHOITUS

Hankkeen omarahoitusosuus katetaan yhdistyksen ja yksityisin varoin, talkootyöt on osa omarahoitusosuutta. Yhdistyksen tuloina ovat olleet kaupungin myöntämä avustus, jäsenmaksut ja julkaisujen myynti.

Hankkeen menot eivät ole kovin suuria, mutta yllättäviä menoja ajatellen haetaan mahdollista tukien ennakkomaksua. Yhdistys varautuu myös ottamaan pankkilainaa, jos tukien maksatus viivästyy.

Mikäli Leader-rahoitusta ei saada, hanketta ei pystytä toteutta-

maan kulttuurikuukauden laajuisena.

#### 6. SEURANTA, ARVIOINTI JA TIEDOTTAMINEN – TULOSTEN HYÖDYNTÄMINEN

Tulevasta hankkeesta ja sen toteutumisesta kerrotaan yhdistyksen 4 kertaa vuodessa ilmestyvässä Rannantaikaa lehdesä ja internetsivuilla sekä vuorovaikutteisesti Foorumilla.

Projekti on tarkoitus toteuttaa talkootyönä, joten mukaan pyritään saamaan niin paljon väkeä kuin mahdollista. Asukkaiden aktivoimisen ja mielenkiinnon herättämiseksi sekä hankkeeseen sitouttamiseksi juuri avoin tiedotus ja vuorovaikutus ovat tärkeitä. Vuodesta 2004 ilmestynyt Rannantaikaa lehti ja Rannantaikaa väen internetsivut ovat jo tulleet tutuiksi sekä alueen nykyisille että entisille asukkaille ja vapaa-aikaansa kyillä viettäville ja ovat oivallinen kanava tiedottaa kylien tapahtumista.

Tapahtumien järjestämisestä ja toteutumisesta laaditaan raportti, jota hyödynnetään tulevien vuosien tapahtumien järjestämisessä. Luomalla vaikka pieniäkin mahdollisuuksia toimintaan, varmistetaan tuleva aktiivinen sukupolvi ylläpitämään aloitettua kylätoimintaa.

Näiden kaikkien hankesuunnitelmaan sisältyvien toimintojen tulos ja vaikutus tulee olemaan toiminnallinen ja elävä kyläyhteisö, jossa viihdytään ja osallistutaan. Esa Pirneksen sanoin: "Omakohtaiset kokemukset taiteesta ja luovuudesta jättävät mieleen jäljen, joka myöhemmin muuttuu omaehtoiseksi luovuudeksi tai harrastamiseksi".

# KLAMILAN KIRKKO KESÄ 2008

## JUMALANPALVELUKSET:

pe 30.5. klo 10 KOULUKIRKKO Tervetuloa!  
su 22.6. klo 10 SANAJUMALANPALVELUS  
kirkkokahvit kyläkirkon hyväksi  
su 20.7. klo 10 SANAJUMALANPALVELUS  
Klami-suvun sukujuhla  
su 24.8. klo 10 SANAJUMALANPALVELUS  
kirkkokahvit kyläkirkon hyväksi  
su 21.9. klo 10 SANAJUMALANPALVELUS  
kirkkokahvit kyläkirkon hyväksi

## TIEKIRKKO:

30.6. - 1.8.2008 ma - pe klo 11 - 16  
hiljentymistä ja tutustumista varten. Opastus!  
puh (05)-3551 701

## KAHVIO: KYLÄKIRKON HYVÄKSI



## BASAARI: KYLÄKIRKON HYVÄKSI; MYNNISSÄ

lahjoitettua tavaraa mm astioita, koruja,  
kesälukemista ja muuta kodeista saatuja  
lahjoituksia, jopa antiikkia. Lisäksi myös  
edesmenneen kirkkoherra Valde Nuuttilan  
laaja hengellinen kirjasto.  
Lahjoituksia otetaan vastaan jo kesäkuun  
aikana Kylätuvalla. Kaikki kelpaa, mutta  
EI VAATTEITA Puh 0500-932 782 /Tytti

## POHJAKUNNAN KYLÄKIRJA II

Klamilan Vedon hiihtomajalla pidettiin lauanta-  
na 24.5. Alpo Lommin kirjoittaman Pohjakunnan  
Kyläkirjan toisen osan julkaisutilaisuus. Kirja on  
jatkoa viisi vuotta sitten ilmestyneelle Pohjakun-  
nan Kyläkirja I:lle. Uudessa kirjassa on keskitytty  
seurojen ja yhdistysten sekä koulun ja kirkon  
historiaan.

Yhdistyksistä mukaan on otettu ne yhdistykset, joi-  
den tiedot ovat olleet saatavilla. Yhdistykset, joi-  
den arkistot on viety pois Virolahdelta, on jätetty  
pois kirjasta. Näitä yhdistyksiä ovat mm. lotta- ja  
suojeluskuntajärjestöt.

Kovakantista 500 sivuista kirjaa on myynnissä Klam-  
milan kylätupa Ronkulissa 25 euron kappalehin-  
taan. Kirjaa voi myös kysellä kirjatoimikunnan jä-  
seniltä Pirjo Järevenkylältä, Tuija Paalaselta, Heik-  
ki Piispalta tai Heikki Lommilta.

## TEATTERI KUTSUU!

Kymen Osakeyhtiön satavuotissäätiö on myöntänyt  
yhdistyksellemme 1 000 euron apurahan kyläteatte-  
riesityksen tekemistä varten.

Kutsumme kaikki teatterista kiinnostuneet Rantaitu-  
valle Tiistaina 3.6. klo 18.00 suunnittelemaan tule-  
vaa esitystä.

*Rannantaikaa väki*



## Martti Tamminen urakointia jo vuodesta -68:

- Metsän raivausta, puiden (myös  
piha) kaatoa, ajoa ja sahausta
- Polttopuuta ● Lumen aurausta ●
- Pieniä rakennustöitä
- Mökkitalkkarin työt

**Puh: 0400 464 170**

Rakilantie 33, 49400 Hamina



# YHTEYSTIEDOT 2008

## KYLILLÄ TOIMIVAT YHDISTYKSET JA OSAKASKUNNAT



### PYÖTSAARI

#### Pyötsaaren Jakokunta

Puheenjohtaja Lasse Malmi puh.044 376 3054

#### Kalastuskunta

Puheenjohtaja Kari Tähti puh. 040 528 0052

#### Saukkovuoren Erä

Puheenjohtaja Kari Tähti puh. 040 528 0052

### RAKILA

#### Rakilan Osakaskunta

Puheenjohtaja Pentti Rokka, puh. 05-345 9167

### MÄNTLAHTI

#### Kaakonrannan Kyläyhdistys

Puheenjohtaja Eeva Salasto, puh. 0400 423 422

#### Mäntlahden Osakaskunta

Puheenjohtaja Heimo Rikkinen, puh. 0400 151 123

#### Mäntlahden Eämiehet

Puheenjohtaja Arto Tauria, puh. 040 911 0535

#### Mäntlahden Vesiosuuskunta

Puheenjohtaja Arto Tauria, puh. 040 911 0535

#### Mäntlahden Rannanpojat

Puheenjohtaja Jouko Sahala, puh. 0500 554 520

#### Rannantaikaa Väki ry

Puheenjohtaja Mari Mäkelä, puh. 050 501 2893

### SYDÄNKYLÄ

#### Sydänkylän osakaskunta

Tuomo Peltola, puh. 0400 650 470

#### Sydänkylän Erämiehet

Taisto Puustelli, puh. 050 561 6468

#### Sydänkylän VPK

Jartti Malmi, puh. 040 512 5467

#### Klamilan Martat

Piia Kääriä, puh. 040 583 3629

#### Klamilan Seutu ry

Heikki Lommi, puh. 050 363 2402

#### Klamilan veneilijät

Jartti Malmi, puh. 040 512 5467

#### Tapiolan VPK

Jaakko Varjakoski, puh. 0400 655 540

#### Klamilan Veto

Torsti Mattila, puh. 050 501 2571

#### Huurteiset Uimarit

Risto Kouki, 040 - 359 3681

#### Pyölin Vesiosuuskunta

Sami Tervo puh.

#### Virolahden urheilu- ja nuorisotalo Oy (Pyölintalo)

Tuija Paalanen, puh. 355 1815

## PAUSSI -KIOSKI

Avoinna kesäkuusta alkaen  
kaikkina päivinä klo 11-19, pait-  
si maanantaisin suljettu.

Puhelin:  
(05) 345 9998 tai 0400 663 637

## OJALAN

## TALKKARIPALVELU

Talkkari Seppo Ojala p. 050 343 2255  
Maalari Mari Mäkelä p. 050 501 2893

(Muista kotitalousvähennys 1150e/vuosi)

## KLAMILAN KYLÄTUPA

## RONKULI

Avoinna ti - to klo 9.30 - 13.30, pe  
12.00 - 19.30

kesä- elokuussa ma - to klo 9.30  
- 13.30, pe 15:30 - 19:30

Kesätori joka perjantai 8.6. - 24.8.  
alkaen klo 18.00, arvonta klo  
19.00. Ei juhannusviikolla

Puh. (05) 357 3103

## TAPAHTUU KESÄLLÄ

KESÄTORI iltaisin Klamilassa 6.6.-15.8. (ei juhannusviikolla jolloin markkinat).

KLAMILAN KYLÄKIRKON tapahtumat sivulla 18.

### KESÄKUU

- 3.6. TEATTERILAISTEN KOKOONTUMINEN Rantaituvalla klo 18:00.
- KIRKKOVENESOUTU TAMMIOON Mänttäläisten kylänrannasta kahdella veneellä 14.6. klo 9:00 (huonolla säällä Kuorsaloon).
- JUHANNUSMARKKINAT Klamilan kalasatamassa torstaina 19.6.2008 klo 13-18, ohjelmassa myös risteilyjä merelle. TERVETULOA!

### HEINÄKUU

Kylä maailmassa kuukausi alkaa, tapahtumia on myös viikolla ja niistä tiedotetaan lehtemme erikoisnumerossa Heinäextra.

- 5.7. la PUNK -ILTA. Esiintyy SA-INT Lahdesta.
- 12.7. la HASSE WALLI POWER TRIO, lämpöä Endless Circles.
- 19.7. la ELÄVÄÄ MUSIIKKIA LÄHELTÄ JA KAUKAA.
- 26.7. la LASTENPÄIVÄ alkaen klo 13:00. mm. SATUMATKA
- 26.7. la PÄÄTÖSJUHLA alkaen klo 19:00, Tanssia, teatteria ja klassista musiikkia.

### ELOKUU

- MAAKIRKKO Toivolassa 6.8. klo 19:00

### SYYSKUU

- SILAKKAMARKKINAT Klamilan kalasatamassa sunnuntaina 28.9.2008 klo 10-15. TERVETULOA!

## MAAKIRKKO



Toivolassa  
Keskiyö 6.8.  
Klo 19:00

Jumalanpalvelus  
Kirkkokahvit

Haminan seurakunta

## LAKKIAISTEN AIKA !

### KUTSU

Laura Värin lukio on ohi ja valkolakki saavutettu.

Ystävät ja tutut Tervetuloa Rantaituvalle juhli-  
maan kanssamme 31.5. klo 14.00 lähtien.

Laura ja Mervi Väri

## KENEN VESILLÄ KALASTAT ?

Merellä harvemmin joutuu avaamaan veräjiä tai varomaan piikkilanka-aitoja, silti merelläkin on rajoja, joista viimeistään valtakunnan raja on syytä huomioida, mutta jos harrastaa kalastusta, on hyvä tietää kenen hoitamaa veden viljaa keräilee, ja mitä se maksaa.

Suomen Laki velvoittaa kalastuskuntia (nyk. osakaskuntia) valvomaan ja hoitamaan alueensa vesistöä ja kalakantaa. Alla olevassa kartassa on alueemme kalastuskuntien rajat noin suurinpiirtein esitettyinä. Kalastuskuntien yhteystiedot sivulla 19.

